Türk Eğitim Bilimleri Dergisi
2017
Cilt 15
Sayı 1
Sayfa 26-42

Öğretim Tasarımı Çalışmalarının İçerik Analizi: ADDIE Modeli Örneklemi*

Mehmet Arif ÖZERBAŞ[1] Abdullah Bedir KAYA[2]

Öz

Eğitim-öğretim süreçlerinin doğru bir şekilde tasarlanması için öğretim tasarımı modelleri kullanılmaktadır. ADDIE modeli, öğretim tasarımı modelleri içerisinde en bilinen örneği oluşturmaktadır. ADDIE; Analysis (Analiz), Desing (Tasarım), Development (Geliştirme), Implementation (Uygulama) ve Evaluation (Değerlendirme) kelimelerinin birleştirilmesinden oluşur ve sürecin hangi aşamalardan oluştuğunu açık bir şekilde gösterir. Bu araştırmanın amacı 2009-2015 yılları arasında ADDIE modeli referans alınarak yapılan çalışmaları incelemek ve teknolojik süreçlerle (uzaktan eğitim, eğitsel multimedya aracı geliştirme, eğitsel web sitesi vb.) olan ilişkisini ortaya çıkarmaktır. Bu araştırma nitel bir araştırmadır. Doküman taraması ile toplanan veriler, içerik analiziyle incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre çalışmaların %71'i teknolojik süreçlerle yüksek derecede ilgilidir. Çalışmaların %90'ı ders destek materyallerinin sınıf ortamında ya da çevrimiçi ortamlarda kullanılma süreciyle ve eğitim ortamlarının tamamen çevrimiçi hâle getirilmesi süreciyle ilgilidir. Çalışmalar birbirinden bağımsız 16 farklı alanda ve dokuz farklı ülkede gerçekleştirilmiştir. Bu durum ADDIE modelinin farklı kültürler ve farklı disiplinlerde rahatlıkla kullanılabileceğini göstermektedir. Uzaktan eğitim, eğitsel web sitesi tasarlama, interaktif materyal geliştirme gibi süreçlerde ADDIE modelinin hemen her alan için geçerli ve olumlu sonuçlar verdiği görülmektedir. Eğitim süreçlerini teknolojik süreçlerle birleştirmek isteyen araştırmacıların ADDIE modelini kullanabileceği anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Öğretim tasarımı modelleri, ADDIE modeli, içerik analizi.

Abstract

Instructional design models are utilized to design education-teaching processes accurately. The ADDIE model is the best known example of instructional design models. It consists of combining the words Analysis, Design, Development, Implementation and Evaluation and clearly indicates from which stages the process has taken place. The purpose of the present study is to review studies conducted in the period of 2009-2015, which referred the ADDIE Model and reveal the relationship with technological processes (Distance learning, educational multimedia tool development, educational website, etc.). This research is a qualitative research. The collected data were analyzed by content analysis. It was considered that 71% of reviewed studies were highly relevant with technological processes. 90% of studies were relevant with the utilization process of course support materials in classroom environment or in online environment and the process of transformation of education institutions into totally online form. Studies were conducted on 16 independent domains and in 9 different countries. This situation suggests that the ADDIE model could be employed in diverse cultures and in different disciplines. It was observed that the ADDIE model yielded valid and positive results for almost all majors in processes such as distance learning, educational web site design and interactive material development. It was understood that researchers in pursuit of combining educational processes with technological processes could utilize from the ADDIE model.

Keywords: Instructional design models, ADDIE model, content analysis.

[1] Doç. Dr. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, Beşevler-Ankara, ozerbas@gazi.edu.tr
[2] Öğr. Gör. Hitit Üniversitesi Sungurlu MYO, Sungurlu-Çorum, abedirkaya@hitit.edu.tr

*Bu çalışmanın bir kısmı III. Uluslararası Avrasya Eğitim Araştırmaları Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Giriş

Bilişim teknolojisinde yaşanan gelişmeler, pek çok bilim alanı ile birlikte "Eğitim Bilimleri" alanında da köklü değişikliklere sebep olmuştur. Öyle ki eğitim fakülteleri lisans düzeyinde "Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği", "Bilgisayar Sistemleri Öğretmenliği", "Bilgisayar Öğretmenliği" gibi programlarla, lisansüstündeyse "Eğitim Teknolojisi", "Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri" gibi bilim dallarıyla eğitimler vermektedir. Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren "Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü" eğitim ve öğretimin teknoloji ile desteklenmesi görevini yürütmektedir. Teknolojik süreçlerin eğitim ve öğretim faaliyetlerine dâhil edilmesi, beraberinde öğrenme süreçlerinin yeniden tasarlanmasını gerektirmektedir. Çünkü hedef kitlenin gereksinimleri değişmiştir ve değişmeye devam etmektedir.

1980 ve sonrasında doğan nesiller "Dijital yerliler" olarak adlandırılmaktadır (Prensky, 2003). Bu nesil diğer nesillere göre teknolojik gelişmelerin hızlandığı bir çağda dünyaya gelmiştir. Böylece dijital medya araçlarının, günlük yaşamın bir parçası hâline geldiği süreçte büyüyerek, teknoloji kullanımı konusunda önceki nesillere göre avantajlı hâle gelmişlerdir. Bir başka nesil ayrımı X-Y-Z kuşakları üzerinden yapılmaktadır. Keleş'in (2011) aktardığına göre 1965-1979 arası doğanlar X kuşağını, 1980-1999 arası doğanlar Y kuşağını, 2000-2021 arasında doğan ve doğacak olanlar ise Z kuşağını temsil etmektedir. Z kuşağı, aynı zamanda "İnternet Kuşağı-Net Generation", "Oyun Nesli-The Gamer Generation", "Siber Çocuklar-Cyber Kids", "Binyılın Öğrencileri-Millennials" gibi isimlerle de anılmaktadır (Akt: Şahin, 2009). Z kuşağı her an dijital medya araçları ile iletişim hâlindedir (Keleş, 2011). Bugünlerde K-12 seviyesinde eğitim gören neredeyse bütün öğrenciler Z Kuşağının temsilcileridir.

Türkiye'de eğitim ile teknolojiyi bir araya getirebilmek için "Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi "(FATİH Projesi) hayata geçirilmiştir. Fatih Projesi kapsamında 570.000 dersliğe etkileşimli tahta düzeneğinin kurulması, tüm öğretmen ve öğrencilerin tablet sahibi olması hedeflenmektedir (Fatih Projesi, 2012). Bunlarla birlikte Millî Eğitim Bakanlığının geliştirdiği EBA (Eğitim Bilişim Ağı) dünyanın en büyük eğitim portalı durumundadır (EBA, 2015). Ayrıca EBA 11.515.098 kayıtlı kullanıcıya, 11.518 videoya ve 2.060 e-kitaba sahiptir (EBA, 2016). Çok büyük yatırımların yapıldığı eğitimin teknoloji ile entegrasyonu konusunda başarıya ulaşılabilmesi için öğretim tasarımı aşamaları dikkatle uygulanmalıdır. Tüm modellerdeki ayrıntılı işlemleri özetleyici nitelikte ve öğretim tasarımı bileşenlerini toplu biçimde gösteren çekirdek modele göre bu aşamalar; çözümleme, tasarımlama, geliştirme, uygulama ve değerlendirmedir (Şimşek, 2014).

Öğretim Tasarımı Modelleri

Şimşek (2014) öğretim tasarımını, belirli bir hedef kitlenin eğitim gereksinimlerini karşılamak üzere sistematik bir yaklaşımla işlevsel öğrenme sistemlerini geliştirme işi olarak tanımlar. Öğretim tasarımı yapılmadan yüksek kaliteli öğrenmeyi sağlamak ve amaçlanan hedeflere ulaşmak mümkün değildir (Siribaddana, 2010). Değişen eğitim gereksinimlerinin doğru bir şekilde karşılanabilmesi için öğretim tasarımı modellerinin referans alınması gerekmektedir.

Öğretim tasarımı modelleri, eğitim-öğretim süreçlerinin planlanması, bu süreçte kullanılacak materyallerin tasarlanması, sürecin değerlendirilmesi ve gerekli düzenlemelerin yapılması süreçlerini içermektedir. Bu amaçla pek çok öğretim tasarımı modeli geliştirilmiştir. Bunlar öğretme-öğrenme

konusundaki bakış açılarının farklılığından, sıkça kullanıldığı sektörlerden, gereksinimlerden, tasarım sürecinin işleyiş dinamiklerinden ya da üretilecek ürün türünden kaynaklanmaktadır (Şimşek, 2014). Bu araştırma kapsamında başlıca öğretim tasarımı modellerinden "Briggs Modeli", "Dick ve Carey Modeli", "Kemp, Morrison ve Ross Modeli", "ASSURE Modeli", "Amerikan Hava Kuvvetleri Modeli", "Hızlı Prototipleme Modeli", "ADDIE Modeli" ile öğretim tasarım modelleri ile birlikte kullanılan "ARCS Modeli" incelenmiştir.

ADDIE modeli, öğretim tasarımı modelleri içerisinde en bilinen örneği oluşturmaktadır. ADDIE; Analysis (Analiz), Desing (Tasarım), Development (Geliştirme), Implementation (Uygulama) ve Evaluation (Değerlendirme) kelimelerinin birleştirilmesinden oluşur ve sürecin hangi aşamalardan oluştuğunu açık bir şekilde gösterir. Her bir adımın çıktısı diğer adım için girdi oluşturur. Eğitmenler, öğrenciler için kişiselleştirilmiş ve anlamlı öğrenme/öğretme ortamları hazırlayabilmek için genelde oldukça popüler bir öğretim tasarımı modeli olan ADDIE'yi tercih etmektedir (Reiser ve Dempsey, 2007). ADDIE modeli, öğretim tasarımının farklı adımları ve ders tasarımı hakkında düşünme hususunda tasarımcılara yardımcı olur (Kuo, 2013). ADDIE modelinin basamakları takip edildiğinde ister çevrimiçi ister yüz yüze olsun ortamlarda rahatlıkla uygulanabilir (Aldoobie, 2015). ADDIE modeli bilgi, beceri ve tutumların öğretilmesi konusunda kolay bir şekilde uygulanabilir (Cheung, 2016). Ayrıca 2009-2015 arasında en fazla yayının ADDIE modeliyle ilgili olduğu (%34) tespit edilmiştir. Bu sebeplerle bu araştırmanın konusu ADDIE Modeli ile sınırlandırılmıştır.

Amaç

Araştırmanın amacı son yıllarda ADDIE Modeli referans alınarak gerçekleştirilen çalışmaları çeşitli açılardan incelemektir. Özellikle çalışmalar eğitsel dijital oyun geliştirme, uzaktan eğitim uygulamaları, bilgisayar destekli eğitim, web tabanlı eğitsel uygulamalar gibi bilişim teknolojinin eğitim öğretim faaliyetlerinde kullanılma durumları incelenmiştir. Ayrıca içerik analizi için çeşitli kriterler belirlenmiştir. Bu kriterler;

1. Yayın yılı
2. Yazar sayısı
3. Uygulama ülkesi
4. Teknoloji ile uyum
5. Model geliştirilen alan - konu
6. Neden Model geliştirildiğine dair ihtiyacın açıklanma durumu
7. Tasarım modeli nedir? Açıklanma durumu
8. ADDIE Modeli nedir? Açıklanma durumu
9. ADDIE basamaklarına dair açıklanma durumu
10. Çalışma teorik mi? Pratik mi? Hem teorik hem pratik mi?
11. ADDIE basamaklarının uygulanma durumu
12. ADDIE uygulama basamaklarının açıklanma durumu
13. Örneklem sayısı
14. Güvenirlik çalışmalarının yapılma durumu

olarak araştırmacılar tarafından belirlenmiştir.

Araştırmanın alt amaçları ise şu şekildedir: Son yıllarda öğretim tasarımı modelleri hakkında yapılan araştırmaların sayıları incelenerek, alanyazında ADDIE modelinin kullanım sıklığını tespit etmek. Öğretim tasarımı modeli geliştirilen alan, model geliştirilen ortam (web, sınıf, karma vb.), çalışmaların teorik ya da pratik olma durumları ve araştırmalardan elde edilen sonuçları incelemek.

Yöntem

Çalışma nitel bir çalışma olup tarama modelinden faydalanılmıştır. Tarama modeli geçmişte ya da hâlâ devam bir durumu var olduğu şekilde betimlemeyi amaçlayan bir yaklaşımdır (Karasar, 2008). Yöntem olarak nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi tercih edilmiştir. İçerik

analizinde amaç, toplanan verileri açıklamaya yardımcı olacak kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Veri toplama yöntemi olarak ise doküman taraması yöntemi tercih edilmiştir. Veriler toplanırken eğitim bilimleri alanındaki çalışmalara yer veren yedi farklı veri tabanı incelenmiştir. İncelenen veri tabanları Ulakbim, Türk Eğitim İndeksi, DOAJ (Directory of Open Access Journals), JSTOR, ERIC, Wiley Online Library, Taylor & Francis Online'dır. Makaleler arasından örneklem belirlenirken, amaçlı örnekleme yöntemlerinden, ölçüt örnekleme tercih edilmiştir. Ölçüt örneklemede örneklem seçiminde önceden bazı ölçütlerin belirlenmesi ve buna uygun seçim yapılması gerekir (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bu araştırmanın iki ölçütü vardır. Birincisi çalışmanın 2009-2015 yılları arasında yapılmış olmasıdır. İkincisi ise çalışmaların "Öz - Abstract" bölümlerinde öğretim tasarımı modellerinden, "Briggs Modeli", "Dick ve Carey Modeli", "Kemp, Morrison ve Ross Modeli", "ASSURE Modeli", "Amerikan Hava Kuvvetleri Modeli", "Hızlı Prototipleme Modeli", "ADDIE Modeli" ile öğretim tasarım modelleri ile birlikte kullanılan "ARCS Modeli" kelimelerinin geçiyor olmasıdır. Yapılan aramalar sonrasında ilgili şartları sağlayan 50 çalışmaya ulaşılmıştır. "Briggs Modeli", "Kemp, Morrison ve Ross Modeli" ve "Amerikan Hava Kuvvetleri Modeli"ne yönelik birer çalışma, "Dick ve Carey Modeli", "ASSURE Modeli" ve "Hızlı Prototipleme Modeli"ne yönelik beşer çalışma, "ARCS Modeli"ne yönelik 15 çalışma, "ADDIE Modeli"ne yönelik ise 17 çalışmaya ulaşılmıştır. İçerik analizinde doküman tarama yoluyla elde edilen veriler dört aşamada analiz edilir: Verilerin kodlanması, temaların bulunması, kodların ve temaların düzenlenmesi, bulguların tanımlanması ve yorumlanması (Yıldırım ve Şimşek, 2008). İlgili 17 araştırmanın tamamı detaylı bir şekilde incelenmiş, temalar belirlenmiş, ilgili temalar kodlanmış ve son olarak elde edilen veriler yorumlanmıştır.

İçerik analizinde geçerliğin sağlanması, araştırmanın amaçları ve araçları arasındaki uyuma bağlıdır (Gökçe, 2006). Bu uyumun sağlanabilmesi için kodlama süreçleri detaylandırılarak geçerlik artırılmıştır. Güvenirlikse içerik analizinde bölümlerin açıkça tanımlanması ve anlaşılabilir olması ile ilişkilidir (Gökçe, 2006). Bu amaçla da incelenecek bölümler açıklanmıştır.

Verilerin kodlanması sırasında araştırmacı verileri inceleyerek anlamlı bölümlere ayırmayı ve her bölümün kavramsal olarak ne anlam ifade ettiğini bulmaya çalışır (Karataş, 2015). Bu amaçla çalışmaların teknolojik süreçlerle ilgisi "Yüksek Derecede İlgili", "Orta Derecede İlgili", "Düşük Derecede İlgili" ve "İlgisiz" olarak bölümlere ayrılmıştır. Çalışmaların yapılma nedenleri "Ders Destek Materyali Hazırlama", "Ders Destek Materyali Hazırlama ve Online Uygulama Ortamı Hazırlama", "Online Eğitim Ortamı Hazırlama" ve "Proje Yönetim Dersine Destek Olma" bölümlerine ayrılmıştır. Öğretim tasarımına dair literatürün verilmesi durumu, ADDIE modeline dair literatürün verilmesi durumu, ADDIE modelinin basamaklarına dair literatürün verilmesi durumu ile ADDIE modelini uygulama – ADDIE modelinin basamaklarını uygulama durumu "Detaylı Açıklama Yapılmış", "Yüzeysel Açıklama Yapılmış" ve "Açıklama Yapılmamış" bölümlerine ayrılmıştır. Çalışmalar "teorik", "pratik", "hem teorik hem pratik" olarak da sınıflandırılmıştır. Bunlarla birlikte "yayın yılı", "yazar sayısı", "uygulama ülkesi", "model geliştirilen alan", "örneklem kullanım durumu" ve "güvenirlik çalışması yapılma durumu" frekansları verilmiştir.

Bulgular

Öncelikle 2009-2015 yılları arasında "Öğretim Tasarımı" konusunda yapılan çalışmalarda

kullanılan modellerin istatistiki verileri incelenmiştir. Arama sonuçlarına ilişkin veriler Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Aramalarda Ulaşılan Öğretim Tasarımı Modeli Sayıları

Model	Sayı	Yüzde
Briggs Modeli	1	2
Dick and Carey Modeli	5	10
Kemp, Morrison and Ross Modeli	1	2
ASSURE Modeli	5	10
Amerikan Hava Kuvvetleri Modeli	1	2
Hızlı Prototipleme Modeli	5	10
ARCS Modeli	15	30
ADDIE Modeli	17	34
Toplam	**50**	**100**

Tablo 1 incelendiğinde, öğretim tasarımı modelleri arasında en fazla yayının ADDIE Modeli ile ilgili olduğu (%34) görülmektedir.

Makalelerin yayın yıllarına ilişkin verilen Tablo 2'deki gibidir.

Tablo 2: Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Sayı	Yüzde
2009	1	5,9
2010	2	11,8
2011	2	11,8
2012	3	17,7
2013	5	29,5
2014	3	17,7
2015	1	5,9
Toplam	**17**	**100**

Tablo 2 incelendiğinde, ADDIE Modeli ile ilgili yapılan çalışmaların en fazla 2013 yılında (%29,5) yapıldığı görülmektedir. İlgili makale taramasının 23.12.2015 tarihinde yapılmasına rağmen ADDIE modeline dair yapılan çalışmalarda azalma görülmektedir.

Yazar sayılarına ilişkin bilgiler Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3: Makalelerin Yazar Sayısına Göre Dağılımı

Yazar Sayısı	Makale Sayısı	Yüzde
1	7	41,3
2	5	29,5
3	2	11,8
4	1	5,9
5	1	5,9
6	1	5,9
Toplam	**17**	**100**

Tablo 3 incelendiğinde yayınların büyük çoğunluğunun (%41,3) tek yazarlı olduğu

görülmektedir. Yayınların beşi (%29,5) iki yazarlı, ikisi (%11,8) üç yazarlı, birer makale ise dört, beş ve altı yazarlıdır.

Makaleleri yayınlayan araştırmacıların, uygulama yaptıkları ülkelere dair bilgiler Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4: Makalelerin Uygulama Ülke Sayıları

Ülke	Makale Sayısı	Yüzde
Türkiye	1	5,9
Sri Lanka	1	5,9
Kolombiya	1	5,9
Amerika	5	29,5
Hindistan	1	5,9
Tayland	1	5,9
Endonezya	1	5,9
5 Avrupa Ülkesi	1	5,9
Çin	3	17,7
Uygulama Yapılmamış	2	11,8
Toplam	**17**	**100**

ADDIE modeline dayalı yapılan araştırmaların Amerika'da daha yoğun gerçekleştirildiği görülmektedir. Çin'de üç çalışma yapılmış, diğer ülkelerde de birer çalışma yapılmıştır. İki çalışma ise tamamen teorik olup, herhangi bir uygulama bilgisine yer verilmemiştir.

ADDIE modeline dayanılarak yapılan çalışmaların teknolojik süreçlerle ilgili durumu Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5: Çalışmaların Teknolojik Süreçlerle İlgisi

Teknolojiyle İlgisi	Makale Sayısı	Yüzde
Yüksek Derecede İlgili	12	70,8
Orta Derecede İlgili	3	17,7
İlgisiz	2	11,8
Toplam	**17**	**100**

Tablo 5 incelendiğinde 12 (%70,8) makalenin teknoloji ile yüksek derecede ilgili olduğu görülmektedir. Bu çalışmalar genel anlamda herhangi bir alan, ders ya da konuya dönük eğitim faaliyetinin bilgisayar destekli eğitim, online eğitim, eğitsel web sitesi, eğitsel oyun gibi teknolojik alanlara uyarlanma süreciyle ilgilidir. Bu süreçte araştırmacılar geliştirdikleri ortamı ADDIE modelini temel alarak tasarlamışlardır. Üç (%17,7) çalışmada teknoloji ilgi durumu "Orta Derecede İlgili" olarak değerlendirilmiştir. Bunun sebebi teknolojik eğitim ortamlarının sadece kullanılması, baştan tasarlanmamasıdır. İlgili çalışmalarda mevcut ortamlar ADDIE modeli referans alınarak tasarlanmıştır. İki (%11,8) çalışmanın ise teknolojik süreçlerle bir ilgisi yoktur. Bu çalışmalar "Proje Yönetimi" dersinin Öğretim Tasarımı ile olan ilişkisini konu edinmektedir.

ADDIE modeline uygun olarak tasarlanan alanlar ya da konular Tablo 6'da gösterilmektedir.

Tablo 6: Model Geliştirilen Alan ve Teknoloji ile ilgisi

Alan-Konu	Teknolojiyle İlgisi	Makale Sayısı	Yüzde
Disiplinler Arası	Yüksek	1	5,9
Tıp	Yüksek	1	5,9
Biyoloji-Böcek Yaşantıları	Yüksek	1	5,9
Beden Eğitimi	Yüksek	1	5,9
İngilizce	Yüksek	1	5,9
Hemşirelik	Yüksek	1	5,9
Tarih	Yüksek	1	5,9
Bilgisayar Programcılığı	Yüksek	1	5,9
Fizik-Hareket ve Vektörler	Yüksek	1	5,9
Yetişkin Eğitimi	Yüksek	1	5,9
Otelcilik	Yüksek	1	5,9
Oryantasyon	Orta	1	5,9
Dijital Hikayecilik	Orta	1	5,9
Second Life (Dijital Oyun)	Orta	1	5,9
Proje Yönetimi	İlgisiz	2	11,8
Toplam		**17**	**100**

Tablo 6 detaylı bir şekilde incelendiğinde çalışmanın teknolojiyle olan ilgisiyle çalışma alanları gösterilmiştir. Hepsi birbirinden farklı alan ve disiplinlerde çeşitli modeller geliştirilmiştir. Bu durum teknolojik ortamların hemen her alanda kullanılabileceğini göstermektedir.

Araştırmacıların bu çalışmaları yapma nedenleri incelenmiştir. Makaleler incelenirken daha çok hangi ihtiyacı gidereceği konusuna değinilmiş ve bu ihtiyaçlar gruplanmaya çalışılmıştır. Çalışmalarının hangi ihtiyacı gidereceği konusu Tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 7: Çalışmaların Yapılma Nedenleri

Yazılma Sebebi	Makale Sayısı	Yüzde
Ders Destek Materyali Hazırlama	6	35,4
Ders Destek Materyali Hazırlama ve Online Uygulama Ortamı Hazırlama	5	29,5
Online Eğitim Ortamı Hazırlama	4	23,6
Proje Yönetimi Dersine Destek Olma	2	11,8
Toplam	**17**	**100**

Tablo 7 incelendiğinde çalışmaların altısı (%35,4) doğrudan ders destek materyali hazırlama ve bu materyalin sınıf ortamında uygulanma sürecini işlemektedir. Çalışmaların beşi (%29,5) hem ders destek materyali hazırlama hem de uygulamalı bilimlere yönelik online uygulama ortamı hazırlanmıştır. Dört (%11,8) çalışma eğitim öğretim ortamlarının tamamen online hâle getirilmesi ile ilgilenmiştir. İki (%11,8) çalışma ise teknolojik süreçlerle ilgisi olmayan, proje yönetimi derslerinin öğretim tasarımı eğitimi ile irtibatını işleyen çalışmalardır.

Çalışmalarda öğretim tasarımı ve tasarım modelleri konularının açıklanıp açıklanmadığı incelenmiştir. Tablo 8'de gerekli literatür açıklamasının verilme durumları incelenmiştir.

Tablo 8: Öğretim Tasarımına Dair Literatürün Verilmesi Durumu

Açıklanma Durumu	Makale Sayısı	Yüzde
Detaylı açıklama yapılmış	5	29,5
Yüzeysel açıklama yapılmış	8	47,2
Açıklama yapılmamış	4	23,6
Toplam	**17**	**100**

Tablo 8'e bakıldığında çalışmaların önemli bölümünde "Öğretim tasarımı nedir? Öğretim tasarımı modelleri nelerdir?" gibi temel literatür bilgisinden ya yüzeysel olarak bahsedildiği ya da bahsedilmediği görülmektedir. Bunun sebebi çalışmalarda kelime sınırının olması olabilir.

Tablo 9'da çalışmalarda ADDIE modeline dair literatürün verilmesi durumu incelenmiştir.

Tablo 9: ADDIE Modeline Dair Literatürün Verilmesi Durumu

Açıklanma Durumu	Makale Sayısı	Yüzde
Detaylı açıklama yapılmış	10	59
Yüzeysel açıklama yapılmış	7	41
Açıklama yapılmamış	0	0
Toplam	**17**	**100**

Çalışmaların tamamında temel alınan ADDIE modeli açıklanmıştır. Çalışmaların 10'unda bu açıklamalara detaylı bir şekilde yer verilirken, yedisinde yüzeysel olarak değerlendirilmiştir. Öğretim tasarımı ve tasarım modelleri hakkında literatür kısmının zayıf kalmasının sebebi, ADDIE modeline odaklanmak olabilir. Makalelerdeki yazı uzunluğu sorunu bu şekilde çözülmeye çalışılmıştır.

Tablo 10'da çalışmalarda ADDIE modelinin basamaklarına dair literatürün verilmesi durumu incelenmiştir.

Tablo 10: ADDIE Modelinin Basamaklarına Dair Literatürün Verilmesi Durumu

Açıklanma Durumu	Makale Sayısı	Yüzde
Detaylı açıklama yapılmış	8	47,2
Yüzeysel açıklama yapılmış	8	47,2
Açıklama yapılmamış	1	5,9
Toplam	**17**	**100**

Tablo 10 incelendiğinde, çalışmaların sekizinde (%47,2) ilgili basamaklar detaylı bir şekilde açıklanmışken, aynı sayıda çalışmada ilgili açıklama yüzeysel bir şekilde yapılmıştır. Bir çalışmada ise ADDIE basamakları açıklanmamıştır.

Tablo 11'de yapılan çalışmalar teorik ya da pratik olma durumlarına göre incelenmiştir.

Tablo 11: Yapılan Çalışmaların Teorik ya da Pratik Olma Durumu

Makale Durumu	Makale Sayısı	Yüzde
Teorik	9	53,1
Pratik	6	35,4
Teorik-Pratik	2	11,8
Toplam	**17**	**100**

Tablo 11 incelendiğinde çalışmaların dokuz (%53,1) tanesinin yalnızca teorik olarak ortaya bir şeyler koyarken, altı (%35,4) çalışmanın doğrudan sahaya yönelik olarak hazırlandığı görülmektedir.

İki çalışmada ise önce ortaya teorik anlamda bir model ortaya konulmuş ve bu teori pratiğe dökülmüştür.

Tablo 12'de ADDIE modeli temel alınarak yapılan çalışmaların ADDIE modelini uygulama ve ADDIE modeline ait basamakları açıklama durumları incelenmiştir.

Tablo 12: ADDIE Modelini Uygulama ve ADDIE Modelinin Basamaklarını Açıklama Durumu

Açıklanma Durumu	**Makale Sayısı**	**Yüzde**
Detaylı açıklama yapılmış	9	53,1
Yüzeysel açıklama yapılmış	4	23,6
Açıklama yapılmamış	4	23,6
Toplam	**17**	**100**

Çalışmaların tamamı, teorik ya da pratik olması fark etmeksizin, ADDIE modelini referans alarak bir model geliştirmiştir. Tablo 12, modellerin geliştirilmesi sürecinde ADDIE modeli basamaklarının uygulanma ve açıklanma durumlarını göstermektedir. Tablo 12 incelendiğinde dokuz (%53,1) çalışmada ADDIE modeli basamaklarının uygulandığı ve bu uygulamanın detaylı bir şekilde açıklandığı, dört (%23,6) çalışmada ADDIE modeli basamaklarının uygulandığı ve bu uygulamanın yüzeysel bir şekilde açıklandığı, dört (%23,6) çalışmada ise ADDIE modelinin basamaklarının uygulanmasına dair herhangi bir bilgi verilmediği görülmektedir.

Tablo 13'te çalışmalarda kullanılan örneklemler incelenmiştir.

Tablo 13:Çalışmalarda Kullanılan Örneklemlerin Durumu

Örneklem	**Makale Sayısı**	**Yüzde**
Açıklanmış	7	41
Açıklanmamış	10	59
Toplam	**17**	**100**

Tablo 13 incelendiğinde, yedi (%41) çalışmada örneklem bilgisi verildiği, on (%59) çalışmada ise örneklemden bahsedilmediği görülmektedir. Bu çalışmalar 91, 52, 20, 74, 100, 107 ve 253 kişi ile gerçekleştirilmiştir. Tablo 11'de teorik-pratik olarak değerlendirilen bir çalışmada ise katılımcıların cinsiyet oranları, yaş aralıkları gibi bilgiler verilmesine rağmen, toplam örneklem sayısı verilmemiştir. Bunun sebebi ilgili çalışmanın 4 dönem gibi uzun bir sürede gerçekleştirilmesi ve sadece frekans/yüzde değerlerinin önemli olması olabilir.

Tablo 14'te çalışmalarda herhangi bir güvenirlik çalışması yapılıp yapılmadığı durumu incelenmiştir.

Tablo 14: Çalışmalarda Güvenirlik Çalışması Yapılma Durumu

Güvenirlik Çalışması	**Makale Sayısı**	**Yüzde**
Yapılmış	5	29,5
Açıklanmamış	12	70,5
Toplam	**17**	**100**

Tablo 14'e göre beş (%29,5) çalışmada güvenirlik çalışmalarından bahsedilirken, 12 (%70,5) çalışmada ise herhangi bir güvenirlik çalışmasından bahsedilmemiştir. Güvenirlik çalışması yapılan makalelerin üçünde uzman görüşüne başvurulurken, ikisinde Cronbach's Alpha yöntemi kullanılmıştır. Cronbach's Alpha yönteminin kullanıldığı iki ve uzman görüşünün alındığı bir çalışmada bağımlı değişkenleri ölçmek için kullanılan ölçme araçları için güvenirlik çalışmaları yapılmıştır. Bu ölçekler ADDIE modeli referans alınarak hazırlanan ya da kullanılan tasarımın başarısını ya da öğrenci memnuniyetini ölçmektedir. Uzman görüşünün alındığı diğer iki

çalışmada ise tasarımın güvenirliğinin sağlanması için uzman görüşüne başvurulmuştur. Bir çalışmada üç uzman, geliştirilen web sitesini teknik, içerik ve pedagojik olarak incelerken, diğerinde altı uzman geliştirilen sistemin ders içeriklerini ve fiziksel uygunluğunu incelemiştir.

Tartışma ve Sonuç

Çalışmada 2009-2015 yılları arasında öğretim tasarımı modelleri konusunda yayınlanan makale sayısı incelenmiştir. Toplam 50 makaleye ulaşılmıştır. Öğretim tasarımı modelleri arasında en fazla yayının 17 (%34) çalışmayla ADDIE Modeli ile ilgili olduğu görülmüştür. Bu sebeple bu çalışmada 17 ADDIE Modeli çalışması detaylı bir şekilde incelenmiştir. Bu çalışmaların 12'si (%71) teknolojik süreçlerle yüksek derecede ilgili, 3'ü (%18) ise teknolojik süreçlerle orta derecede ilgili olarak değerlendirilmiştir. Teknolojiyle ilgisi yüksek olarak değerlendirilen çalışmalar şu şekildedir: Uzaktan eğitim materyali tasarlama (Cuesta, 2010), tıp eğitimi için web tabanlı ders materyali tasarlama (Siribaddana, 2010), e-kütüphane geliştirilmesi (Hebebci ve ark. ,2014), yabancı dil (İngilizce) eğitimi için web tabanlı öğrenme ortamı hazırlama (Khadimally, 2015), hemşirelik eğitimine uzaktan eğitimle destek verilmesi (Huun ve Hughes, 2014), tarih dersinin bilgisayar destekli eğitimle desteklenmesi (Stewart, Cobb-Roberts, ve Shircliffe, 2013), bilgisayar programcılığı dersinin uzaktan eğitimle gerçekleştirilmesi (Tiantong, ve Teemuangsai, 2013), fizik dersinin multimedya araçlarıyla desteklenmesi (Abd Rahman, Ismail ve Nasir, 2014), yetişkin eğitimi için uzaktan eğitim ortamının hazırlanması (Mavroudi ve Hadzilacos, 2013), otelcilik eğitiminin rol yapma oyunlarıyla desteklenmesi (Kuo, 2013), çocukların böcek yaşantılarını daha iyi anlaması için eğitsel bir oyun geliştirilmesi (Lu ve Jeng, 2012), beden eğitiminde yaşanan sakatlıkların simülasyonla öğretildiği bir web tabanlı platform oluşturmak (Huang, 2011). Tüm bu alanlarda gerçekleştirilen çalışmalar ADDIE modeli referans alınarak gerçekleştirilmiştir ve tamamından pozitif geri bildirimler alınmıştır. Teknoloji ile ilgisi orta düzey olarak değerlendirilen çalışmalar ise şu şekildedir: Oryantasyon eğitiminin online olarak verilmesi (Jones, 2013), dijital hikaye anlatıcılığının desteklenmesi (Robin ve McNeil, 2012), Second Life isimli oyunun bir eğitim ortamına dönüştürülmesi (Göksel Canbek, Lominadze, Manjgaladze ve Demiray, 2011). Bu çalışmaların orta düzeyde değerlendirilmesinin sebebi mevcut ortamları kullanmaları, baştan bir sistem tasarlamamalarıdır. İlgili çalışmalar birbirinden bağımsız 16 farklı alanda ve dokuz farklı ülkede gerçekleştirilmiştir. Yapılan çalışmalar farklı alanlarda, farklı platformlarda, farklı içerikler üretilerek gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmaların tamamında ADDIE modeli kullanılmıştır. Bu durum ADDIE modelinin eğitim süreçlerinin teknoloji ile uyumlu hâle getirilmesinde de geçerli bir model olduğunu göstermektedir. Multimedya içeriğin sıklıkla üretildiği günümüzde, içerik üreticilerinin çalışmalarında ADDIE modelini referans almaları tavsiye edilebilir.

Çalışmaların altısı (%36) doğrudan ders destek materyali hazırlama ve bu materyalin sınıf ortamında uygulanma sürecini, beşi (%30) hem ders destek materyali hazırlama hem de uygulamalı bilimlere yönelik online uygulama ortamı hazırlama sürecini incelemiş, dört (%24) çalışma ise eğitim öğretim ortamlarının tamamen online hâle getirilmesi ile ilgilenmiştir. Çalışmaların farklı amaçlarla hazırlanması, eğitim ve öğretim ortamlarının teknolojik gelişmelere uygun bir şekilde zenginleştirildiğini gösterebilir. Proje yönetimi dersini konu alan iki (%6) çalışma ise teknolojik süreçlerle ilgili olmamakla birlikte, ADDIE modelinin kullanım alanı genişliğine örnek teşkil etmektedir.

Türkiye'de internet üzerinden ilk uzaktan eğitim uygulaması 1998'de Fırat Üniversitesi'nde yapılmıştır (Kaya, 2002). O günden beri üniversiteler arasında bu sayı hızla artmaktadır. Koçdar ve Görü Doğan (2015)'ın çalışmasına göre Türkiye'de 184 üniversitede 68'i önlisans, lisans tamamlama, lisans ve yüksek lisans düzeyinde açık ve uzaktan öğrenmeyle sunulan toplam 505 program olduğunu tespit etmiştir. Türkiye'deki üniversitelerin uzaktan eğitim merkezleri marifetiyle teknolojik süreçleri takip ettiği aşikârdır. Gülnar (2008)'a göre Selçuk Üniversitesi Uzaktan Eğitim Programı öğretim tasarımı ilkelerine uygun değildir. Türkiye'deki tüm uzaktan eğitim veren merkezlerin, eğitim öğretim faaliyetlerini tasarlarken ADDIE modelini kullanmaları tavsiye edilebilir.

Bunlarla birlikte yapılan çalışmalarda verilmesi gereken öğretim tasarımı ve tasarım modelleri ile ilgili literatür bilgisinin yeterince verilmediği görülmektedir. Bunun sebebi dergilerin makaleler için getirdiği kelime sayısı sınırı olabilir. Yazarlar alandan kazanmak için, bu kısımdaki bilgiyi kısaltmış olabilirler. Uygulama yaparken ADDIE modelinin basamaklarını nasıl uyguladıklarını çoğunlukla açıklamışlardır. Böylece hem ADDIE modelinin basamakları literatür bilgisi olarak açıklanmış hem de uygulama süreci açıklanmıştır. Özellikle uzaktan eğitim, eğitsel web sitesi tasarlama, interaktif materyal geliştirme gibi süreçlerde ADDIE modelinin hemen her alan için geçerli ve olumlu sonuçlar verdiği görülmektedir.

Gelecek çalışmalarda uzaktan eğitim merkezleri, multimedya içerik üretimi, eğitsel web siteleri gibi teknoloji ile eğitimin bir araya getirildiği ortamlarda kullanılan öğretim modelleri ve sonuçları incelenebilir. Diğer öğretim tasarım modelleri referans alınarak benzer çalışmalar yapılabilir.

Kaynaklar

Abd Rahman, M. J., Ismail, M. A. H. & Nasir M. (2014). Development and Evaluation of the Effectiveness of Computer-Assisted Physics Instruction. *International Education Studies*, *7* (13), 14-22.

Aldoobie, N. (2015). ADDIE model. *American International Journal of Contemprorary Research*, *5*(6), 68-72.

Cheung, L. (2016). Using the ADDIE model of instructional design to teach chest radiograph interpretation. *Journal of Biomedical Education*, 1-6.

Cuesta, L. (2010). The design and development of online course materials: some features and recommendations. *PROFILE Issues in Teachers' Professional Development*, *12*(1), 181-201.

EBA -Eğitim Bilişim Ağı- (2015). İnternet'ten 2 Şubat 2016'da elde edilmiştir: http://www.eba.gov.tr/haber/1443450491.

EBA -Eğitim Bilişim Ağı- (2016). İnternet'ten 2 Şubat 2016'da elde edilmiştir: http://www.eba.gov.tr/

Fatih Projesi (2012). İnternet'ten 28 Şubat 2016'da elde edilmiştir: http://fatihprojesi.meb.gov.tr/tr/icerikincele.php?id=6

Göksel Canbek, N., Lominadze, T., Manjgaladze, M. & Demiray, U. (2011). Instructional system design (ISD): Theory and practice in second life. *Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE*, *12*,(3), 9-22.

Gökçe, O. (2006). *İçerik analizi: Kuramsal ve pratik bilgiler*. Ankara: Siyasal Kitabevi.

Gülnar, B. (2008). Bilgisayar ve internet destekli uzaktan eğitim programlarının tasarım, geliştirme ve değerlendirme aşamaları (Suzep örneği). *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 19*, 259-271.

Hebebci, M. T., Kucuk, S., Celik, I., Akturk, A. O., Sahin, I. & Eren, F. (2014). Designing an online case-based library for technology integration in teacher education. *International Scholarly and Scientific Research & Innovation*, *8*(8), 1253-1258.

Huang, C. H. (2011). A web-based e-learning platform for physical education. *Journal of Networks*, *6*(5), 721-727.

Huun, K. & Hughes, L. (2014). Autonomy among thievies: Template course design for student and faculty success. *Journal of Educators Online*, *11*(2).

Jones, K. R. (2013). Developing and ımplementing a mandatory online student orientation. *Journal of Asynchronous Learning Networks*,*17*(1), 43-45.

Karasar, N. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemi.* Ankara: Nobel Yayıncılık.

Karataş, Z. (2015). Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. *Manevi Temelli Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi, 1*(1), 62-80.

Kaya, Z. (2002). *Uzaktan Eğitim.* Ankara: Pegem Yayıncılık.

Keleş, H. N. (2011). Y kuşağı çalışanlarının motivasyon profillerinin belirlenmesine yönelik bir araştırma. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, *3*(2), 129-139.

Khadimally, S. (2015). Designing effective curricula with an interactive collaborative curriculum design tool (CCDT). *TOJET: The Turkish Online Journal of Educational Technology*, *14*(3), 32-62.

Koçdar, S. ve Görü Doğan, T. (2015). Türkiye'deki açık ve uzaktan öğrenme programlarının bir analizi: Eğilimler ve öneriler. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 4*(4), 23-36.

Kuo, C.M. (2013). Use of Multimedia to Enhance Service Quality in Hospitality Education.

Journal of Quality Assurance in Hospitality & Tourism, 14, 163–184.

Lu, C. C. & Jeng, S. L. (2012). Developing digital game based on the conception of insect (DGBI) to test elementary student's insect conceptions. *Creative Education, 3*, 101-110.

Mavroudi, A. & Hadzilacos, T. (2013). Learning needs analysis of collaborative e-classes in semi-formal settings : The revit example. *International Review of Research in Open and Distance Learning, 14*(5), 211-239.

Prensky, M. (2003). Has "Growing Up Digital" and Extensive Video Game Playing Affected Younger Military Personnel's Skill Sets? Paper presented at the I/ITSEC 2003.

Reiser, R. A., & Dempsey, J. V. (2007). *Trends and issues in instructional design and technology* (4th ed.).Columbus, OH: Pearson.

Robin, B. R. & McNeil S. G. (2012). What educators should know about teaching digital storytelling. *Digital Education Review, 22*, 37-51.

Siribaddana, D. (2010). The Future of Instructional Desinging in Medical Education: Letting the Computer do the Work. *Sri Lanka Journal of Bio-Medical Informatics*. 1(1): 76-85.

Stewart, S., Cobb-Roberts, D. & Shircliffe, B. J. (2013). Maintaining pedagogical ıntegrity of a computer mediated course delivery in social foundations. *Journal of Educators Online, 10*(2).

Şahin, M. C. (2009). Yeni binyılın öğrencileri'nin özellikleri. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 9*(2), 155-172.

Şimşek, A. (2014). *Öğretim Tasarımı*. İstanbul: Nobel Basımevi.

Tiantong, M. & Teemuangsai, S. (2013). Student team achievement divisions (STAD) technique through the moodle to enhance learning achievement. *International Education Studies, 6*(4), 85-92.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri.* Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Dâhil Edilen Çalışmaların Listesi

Abd Rahman, M. J., Ismail, M. A. H. & Nasir M. (2014). Development and Evaluation of the Effectiveness of Computer-Assisted Physics Instruction. *International Education Studies*, *7* (13), 14-22.

Cuesta, L. (2010). The design and development of online course materials: some features and recommendations. *PROFILE Issues in Teachers' Professional Development, 12*(1), 181-201.

Goksel Canbek, N., Lominadze, T., Manjgaladze, M. & Demiray, U. (2011). Instructional system design (ISD): Theory and practice in second life. *Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE, 12*,(3), 9-22.

Hebebci, M. T., Kucuk, S., Celik, I., Akturk, A. O., Sahin, I. & Eren, F. (2014). Designing an online case-based library for technology integration in teacher education. *International Scholarly and Scientific Research & Innovation, 8*(8), 1253-1258.

Huang, C. H. (2011). A web-based e-learning platform for physical education. *Journal of Networks, 6*(5), 721-727.

Huun, K. & Hughes, L. (2014). Autonomy among thievies: Template course design for student and faculty success. *Journal of Educators Online, 11*(2).

Jones, K. R. (2013). Developing and ımplementing a mandatory online student orientation. *Journal of Asynchronous Learning Networks,17*(1), 43-45.

Khadimally, S. (2015). Designing effective curricula with an interactive collaborative curriculum design tool (CCDT). *TOJET: The Turkish*

Online Journal of Educational Technology, 14(3), 32-62.

Kuo, C.M. (2013). Use of multimedia to enhance service quality in hospitality education. *Journal of Quality Assurance in Hospitality & Tourism*, *14*, 163–184.

Lu, C. C. & Jeng, S. L. (2012). Developing digital game based on the conception of insect (DGBI) to test elementary student's insect conceptions. *Creative Education, 3*, 101-110.

Mavroudi, A. & Hadzilacos, T. (2013). Learning needs analysis of collaborative e-classes in semi-formal settings : The revit example. *International Review of Research in Open and Distance Learning, 14*(5), 211-239.

Pan, C. C. (2012). Symbiosis between instructional systems design and project management. *Canadian Journal of Learning and Technology, 38*(1), 1-15.

Robin, B. R. & McNeil S. G. (2012). What educators should know about teaching digital storytelling. *Digital Education Review, 22*, 37-51.

Rooji, S. W. (2010). Project management in instructional design: ADDIE is not enough. *British Journal of Educational Technology, 41*,(5), 852-864.

Siribaddana, D. (2010). The Future of Instructional Desinging in Medical Education: Letting the Computer do the Work. *Sri Lanka Journal of Bio-Medical Informatics*. 1(1): 76-85.

Stewart, S., Cobb-Roberts, D. & Shircliffe, B. J. (2013). Maintaining pedagogical ıntegrity of a computer mediated course delivery in social foundations. *Journal of Educators Online, 10*(2).

Tiantong, M. & Teemuangsai, S. (2013). Student team achievement divisions (STAD) technique through the moodle to enhance learning achievement. *International Education Studies, 6*(4), 85-92.

Extended Abstract

Content Analysis of Instructional Design Studies: The ADDIE Model Sampling

Technological advancements have contributed in distinctions among generations. Especially the generation born after 2000 is referred as "internet generation". Educational needs of this generation who are intimately interfering with digital media tools are quite different with respect to older generations. Developments in information technology are also effective on educational sciences. It is a commonly known fact that studies on education technology have increased progressively. Undoubtedly, essential purpose of these studies is to harmonize education-teaching processes with technology so that evolving needs of new generations could be fulfilled. Instructional Design models are utilized to design education-teaching processes accurately. Instructional design is considered as a significant constituent of the program development process. Without an appropriate instructional design, it is not possible to ensure high quality learning and to accomplish aims. Instructional design is described as task of developing functional learning systems through a systematical approach to fulfill learning needs of a target group. For this purpose, new systems ensure to fulfill expected learning requirements and they need to be based on fundamental models.

The ADDIE model is frequently preferred due to its convenient usage and its compatibility to technological processes. The ADDIE model assists designers in terms of considering different steps of the instructional design and course design. The ADDIE model could be applied conveniently in teaching knowledge, skills and attitudes. Multimedia instructional design principles are developed as integrative with the ADDIE model. In other words, the ADDIE is the best model used frequently in multimedia development. In the technological processes, the ADDIE model is the one that needs to be preferred at the first place in integration of education and training models.

Furthermore, the current literature was reviewed in terms of the ADDIE model. To that end, of the instructional design models, "the Briggs Model", "the Dick and Carey Model", "the Kemp, Morrison and Ross Model", "the ASSURE Model", "the U.S. Air Force Model", "the Fast Prototyping Model", "the ARCS Model" and "the ADDIE Model" were included in this reviewing research. As a result of conducted search, 50 studies were accessed. One example from each of "the Briggs Model", "the Kemp, Morrison and Ross Model" and "the U.S. Air Force Model", five examples from each of "the Dick and Carey Model", "the ASSURE Model" and "the Fast Prototyping Model", 15 examples of "the ARCS Model", and 17 examples of "the ADDIE Model" were accessed in the relevant literature. Thus, it was determined that the ADDIE Model was the most frequently preferred model in this field.

The ADDIE Model is considered as the most commonly known model among the instructional design models. The reference of ADDIE is comprised of combination of the words of Analysis, Design, Development, Implementation and Evaluation; and indicates the stages of the process clearly. Instructors prefer this popular instructional design model, the ADDIE, for their students to prepare tailor-made and significant learning/teaching environments. In recent years, usage of the ADDIE Model in line with technologic advancements and the way it generates solutions constitute the major subject of the present study. The purpose of the present study is to review studies conducted in the period of 2009-2015, which referred to the ADDIE Model. Seven different databases were researched and 17 different studies investigating the ADDIE Model were accessed. Within the scope of the study,

characteristics of these studies such as publication year, title, number of researchers, their academic titles and majors were reported. Furthermore, the statistical methods and techniques use in these studies were investigated. Especially, technology compatibility of these studies, major and environment (web, classroom, hybrid etc.) in which the relevant model was developed, their status (theoretical or practical) and results of these studies were investigated.

Distribution of accessed studies in terms of years was given as follows: there are five studies in 2013 (30%), three studies in 2012 and 2014 individually (18%), two studies in 2010 and 2011 individually (12%), one study in 2009 and 2015 individually (5%). Although the relevant literature search was conducted as of 23.12.2015, it was observed that the number of studies conducted on the ADDIE Model has decreased. In fact while majority of studies (41%) were the ones reported by single author; five studies were published by two authors (30%); two studies were of three authors (12%); one study from groups of four-, five- and six-authors (5% each). Again majority of studies (71%) were considered as closely related with the technological processes. These studies are related with adaptation process of instructive activities to the technological domains such as computer aided education, online education, educational website and educational games. It was considered that 18% of these studies were related with technology at medium level. Because technologic education environments were only designed rather than designed. This situation refers the importance attached to the technology in terms of re-design of educational processes. Of these studies, 36% were related with preparing supportive course material; 30% were related with both preparing material and online application environment; 24% were only about preparing online education environment. This situation suggests that education and teaching environments have been enriched along with technological advancements. These studies were conducted on 16 different domains and nine different countries. This situation suggests that the ADDIE model could be employed in diverse cultures and in different disciplines. It was observed with these studies that literature knowledge concerning the Instructional Design and design models were not given sufficiently. The reason of this could be the limitation on number of words mandated by periodicals on articles. Accordingly, authors could disguise the literature information to save from the reserved article space. They usually explained steps of the ADDIE model during application. Thus, both literature information regarding steps of the ADDIE model and the application process were explained. Missing instructional design literature information was tried to be completed in the section regarding the ADDIE Model. In the explanation of the ADDIE Model, instructional design and the relevant principals were covered as well. In terms of nature of reviewed studies, it was observed that 53% were theoretical, 36% were applied and 12% were both theoretical and applied studies. Whereas some studies presented only theoretical model, some studies applied models in real life. They usually explained steps of the ADDIE model during application. Thus, both literature information regarding steps of the ADDIE model and the application process were explained. On the other hand, in the theoretical studies, the ADDIE Model steps were included as well. 41% of studies employed a sampling group. Only one of the applied studies did not include any study group because the relevant study was to create an web-based education platform for nursing education. In the present study, a distance education system was introduced; nevertheless it was not put in practice.

In sum, it was especially observed that the ADDIE model yielded valid and positive results for almost all majors in processes such as distance learning, educational web site design and interactive material development. It was understood that researchers in pursuit of combining educational processes with technological processes could utilize from the ADDIE model. Especially, “Distance learning centers” have been established in many universities in Turkey. And this trend still continues. In order to ensure that universities to acquire aimed efficiency from the distance learning activities conducted at various levels, they need to operate Instructional Design processes. The ADDIE model, one of the Instructional Design models, could be utilized in design of the distance learning used at certain levels.